

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter veča po pošti prejemam, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake voja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

0 uravnavi zemljiškega davka.

O tej važnej reči smo uže en dan na tem mestu govorili, naj nam bode dovoljeno, denes sprožiti dobro namenjen svet sl. okrajnim cenilnim komisijam in gospodom „vcenitvenim poslancem.“

V kratkem se namreč začne vcenitev posameznih zemljišč, katera je celó v rokah teh poslancev, ki so sami plačevalci gruntnega davka. Torej je neobhodno potrebno, da se gospodje vcenitveni poslanci, če hočejo delati da bode obdavkovanje razumno, enako in pravično, pred vsem prav dobro podučiti morajo o vcnitvi.

Za to je c. kr. vlada izdala posebno knjigo: „Poduk o formalnem ravnanju pri vcnitvi posamnih zemljišč v ustanovljenje cene vrstnih tarif, vsled postave od 24. maja 1869 o uravnavi zemljišnega davka. Na Dunaji, tisk c. kr. dvorne in državne tiskarnice.“

Deželna komisija je pri preiskavanju in pregledovanju operatorov, ki so jej bili izročeni za popraviljenje priobčnega tarifa, izprevidela, da se je pri cenitvi le zavoljo tega mnogo velicih napak naredilo, ker se več udov okrajnih cenilnih komisij nij dalo iz postave dovolj podučiti.

Za dobro in korist prebivalstva, ki plačuje gruntni davek, bilo bi torej jako imenitno, ako bi udje okrajnih komisij, resp.

poslanci pripravljeni se skazali, omenjene postave dobro naučiti se in se na tanko po njej ravnati.

Velik dobiček bi bil, ko bi precej v enej prihodnjih sej v teh komisijah udje skupaj brali to postavo in si skupaj razlagali, kar je temu ali onemu nerazumljivo, ter se temeljito posvetovali.

Interpelacija do deželnega odbora štajerskega.

Slovenski poslanci dr. Vošnjak, dr. Dominkuš in dr. Srnc so v štajerskem deželnem zboru včeraj v seji 17. aprila stavili sledečo interpelacijo:

V 17. seji dne 4. oktobra 1874 lanskega deželnega zbora je bila sklenena sledeča resolucija:

„Poročilo deželnega odbora o spremembah deželnega reda in volilnega reda za deželni zbor se na znanje jemlje, deželnemu odboru pak se nalaga, da dotične nasvete vsakako pred koncem IV. dobe deželnega zbora predloži.“

Sedanja četrta doba deželnega zbora se približuje svojemu koncu, ker imamo še samo eno sesijo prihodnje spomlad pred soboj. A dosedaj deželni odbor še nij zadostil danemu sebi ukazu in da si smo uže sredi sesije, nij še predložil nasvetov o spremembah deželnega reda in volilnega reda za deželni zbor. Navdaja nas tedaj opravičena

skrb, da se ti predlogi v tej sesiji sploh ne bodo storili, ampak do poslednje sesije odložili.

Želje in prošnje prebivalstva, da naj se volilni red za deželni zbor spremeni, nijso iz najnovejše dobe, ampak celo tako stare, kakor dolgo deželni zbor po tem volilnem redu obstaja.

Ne gledé na splošno stališče, na katero se bode pred vsem ozirati, ali so naj tudi v prihodnje tako zvane interesne skupine podloga deželnemu zastopu, v katerem vprašanji je treba tehtnega premišljevanja in posvetovanja, nabajajo se v volilnem redu nejasne določbe, ki tudi po pozneje dodanih postavah nijso dovolj jasne.

Število poslancev na razne skupine nij niti z ozirom na število prebivalstva, niti na znesek davka razdeljeno; sploh pa je volilno pravo preveč omejeno, kar se ne zлага z državnimi dolžnostmi onih državljanov, kateri nemajo volilnega prava, in kar je tedaj krivično.

Ko se bodo odločila ta principijalna vprašanja, bode šlo za ne manj imenitne odločbe, kako se naj razdele volilni okraji, pri čemer treba v poštev jemati število narodov, davkovski znesek, topografsko zvezo okrajev, enake narodne, gospodarske in kulturne razmere.

Toliko gradiva se ne da v kratko odmerjenem času ene sesije temeljito predelavati. Treba je, da se o pravem času razglasijo do-

Listek.

Lemenatar.

(Slika iz slovenskega naroda, spisal Medvedov.)

„Virtuti et Musis.“

V Ljubljani stoji velika hiša tam za vodo. Prvotno je imenovala se „Alumnat“ od latinske besede alere, toliko, kakor vzgojati, rediti ali pitati koga. Učeni Slovenci jej zdaj pravijo seminar, seminščice ali bogoslovje, kuharice in druge ljubljanske gospé pa Lemenat. Mi ostanemo pri tem zadnjem imenu, prvič, ker izvira iz prvotne korenine in najtočneje izraza te hiše namen in pomen; in drugič, ker je to imenovanje tudi menda vsemu narodu znano, če prav štajerski Slovenci ob nemškej meji le bolj „prjesterhaus“ poznajo.

Lemenat ima za navadne ljudi uže po svojej vnanjej obliki nekaj skrivnostnega na sebi. Dve velikanski, kameniti podobi človeški ob podbojih podpirati vrata. Glavi sta jima po strani stlačeni v nedri, obraza tako kislo nakremžena, da se zdi, kakor da v prevelikih mukah in nadlogah trpé prav nevoljno nosita hudo težo cele te hiše. Nobeden menda ne ugane, kaj pomeniti te

podobi, če ravno bi marsikdo rad vedel to. Narod pravi, da sta Adam in Eva, kali?

Nad vratmi so napisane zgoraj pristavljene latinske besede. Njih smisel pravilno razlagati, hermenevtično interpretovati uméjo le posvečeni lemenaški prebivalci; posvetni učeni pa jih menda še brati dobro ne znajo, kakor n. pr. prijatelj moj, ki je dovršil vseb osem šol in še kaj družega, pa je čital: „Servituti et Muscis.“

Tretja in še največja skrivnost pak je zakopana v notranjih prostorih lemenata. V nj in iz njega slobodno hodijo le čudni ljudje, kakor božje reči, s katerimi imajo tam notri opraviti. Posvetnim dušam je pravilno zabranjen uhod v gorenje prostore. Pri vratih namreč noč in dan čuje „cerberus“, ki tisto prelazno leso vedno drži na vrvi, in če kdo hoče skozi njo, mora se izpričati, da je sorodnik ali vsaj kak poseben bližen dotičnemu gospodu, katerega obiskati želi. Vzlasti mlade osebe ženskega spola ima „cerberus“ po naročeni dolžnosti trdo poprijemati za dotično sorodno ime, katero ima veljati za prelazni „obolus.“ Zakaj šumenje kakega lepega, ženskega krila utegne neki najnevarneje vznemeriti pobožno motrenje po gorenjih hodnikih.

Drug od prvega ločen vhod vodi do neposvečenega kraja, ki je pristopen tudi posvetnim ljudem, vzlasti pa le ženskega spola, osobam, ki imajo opraviti s kuhalicami, v kuhinjo namreč, katera pa ima lemenatarjem še nepristopnejša in skrivnostnejša biti in ostati, kakor lemenat posvetnjakom.

V le to skrivnostno bišo tedaj stopil je Zmedežev Janez, ko je poprej osem let vselej z nekim čudno boječim strahom pogledoval jo, kadar koli je hodil mimo nje. Pač nij nikoli prave imel volje, da bi šel noter. Posebno v višjih gimnazijskih razredih je stavil si vse druge in svitlejše, bodoče gradove, kakor ta temni lemenat. Pa starši so siloma hoteli, podpore za izobraževanje, katero je veselilo ga, nij je bilo, in Zmedež brez odličnih duševnih zmožnostij, ter po tem tudi brez potrebnega poguma, da bi sam z lastnimi silami pribojeval si življenja stališče po svojem srci — šel je rad ali nerad v lemenat, kjer je zastoj in dobro preskrbljen mu vsakdanji kruh.

Najprej ga doktor dobi v roké. Ker se po vsem vidi zdrav, preišče ga samo, če nij póčen, in ker nij — je potrjen novinec. Potem pristopi svojseni tovariš, pa mu z neusmiljenimi škarjami postriže lepe lase,

tični nasveti, da se poslancem daje prilika, podučevati se o nameranih spremembah ljudstvu pa, da svoje želje, ako se ne strinjajo s predlogi, še lahko naznanja deželnemu zboru.

Iz teh razlogov vprašamo deželni odbor:

Kakšne ovire so nasproti, da deželni odbor še nij predložil nasvetov o spremembah deželnega reda in volilnega reda za deželni zbor? In ali misli odbor dotične nasvete še v tej sesiji predložiti?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. aprila.

Cesar v Dalmaciji je prišel 15. v Tiesno. Brodovi so bili s hrvatsko zastavo okitjeni. Narod oborožen. 12 devic, narodno oblečenih, je pred cesarjem sipalo cvetje, 80 drugih plesalo je kolo. „Najvažnije je“ — tako se brzojavlja „Obzoru“ — „da se car uverio, da smo čisti Hrvati i da kad bi ovaj narod imao srednjih učiona u hrvatskom jeziku ne bi zaostao na polju napredka drugim narodom.“ — Tudi v Šibeniku je bil sijajno sprejet.

Kardinal **Rauscher** je priobčil dolg pastirski list proti starokatolikom in ob enem grajal državni zbor, da je sprejel dotično postavu. Kakor vsako društvo, tako ima tudi cerkev sama odločevati, kdo je njen ud, a ne država; to je njena notranja zadeva. Zatorej nema državni zbor pravice, sklepati, da so starokatoliki tudi katoliki.

Češki poslanci so bili od predsednika deželnega zbora pozvani, priti. Oni bodo odgovorili in motivirali, zakaj ne pridejo v zbor.

Slovaška Matica v Turoc-sv. Martinu je na ukaz magjarske vlade zaprta. Poprej so oholi Magjari Slovakom gimnazije uničili, sedaj so jim še zadnje literarno gujezdo razdejali. To je barbarsko in res magjarsko. — In slovanski hrvatski poslanci v Tiszovem klubu nemajo nobene besede, nobene interpelacije za svoje brate Slovake? To je malo čudno!

Vnanje države.

Nemci v rajhu se Francozov bojé bolj nego vruga. Htê tverdnjave zidati, kane liti in priganjajo vse fabrike, ki so

kaj za vojsko prevzele, naj se podvzajajo. V vojnih krogih so prepričani, da bode Francija precej udarila in se maščevala, kakor brž svojo vojsko organizira. Diplomati pa zopet pravijo, da do leta 1880 se od strani Francoske nij bati ničesa, do takas ne bode še pripravljena. Osupnilo pa je vendar Nemce močno, kako jako se je Francija v kratkem času okreptala, kakor bi se po taci izgubah ne bila nobena država tega sveta.

Berlinska gospodska zbornica je z 91 glasovi proti 29 tudi sprejela v državnem zboru skleneno postavu o ustavljanji škofovskih in duhovenskih plač.

Tudi **švedski** kralj bode potoval v Dansko, Rusijo in Nemčijo, ker uže drugi vladarji potujejo. Pravijo, da bi rad dosegel neutralitetno izjavo za tri škandinavske države, a najbrž je ta pot le navadna udvornost.

Iz **Rima** poroča telegraf: „Oservatore Romano“ prinaša odgovor papežev na adreso, katero mu je izročil knez Hugo Windisch grätz v imenu večje mejnarodne deputacije. Papež je dejal, da ga ta demonstracija veselí. Navzlic sovražnikom cerkve, ki hočejo katoliško vero uničiti, ponavlja on svojo prekletev cerkvenih oskrunjevanj. Papež dalje prosi italijanskega kralja, ki svetnike šteje v svojej družini, in vse druge kormanaše držav, naj ne podpišejo dekreta, vsled katerega morajo tudi duhovni vojaki biti, ker to duhovenstvo uničuje. Papež dostavlja, da cerkveni očetje dokazujejo, kako so bili katoliki vedno najzvestejši podložniki svojih vladarjev. „Ne nehajmo svobodo cerkve terjati in molimo za spremembe“ je končal.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) ima jutri v ponedeljek 19. apr. zopet sejo. Dnevni red te 3. seje dopoldne ob 10 uri je: 1. Branje zapisnika 2. seje. 2. Naznanila zborničnega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslanca v občinskem volilnem okraji Postojna-Senožeče-Bistrica-Planina-Lož. 4. Vladni predlog postave, kako je na metersko mero in utež (vago) predevati tiste mere in uteži, ki so v deželnih zdaj veljavnih postavah. 5. Poročilo deželnega odbora zavoljo dodatnega kredita

iz deželnega zaklada za leto 1874. vsled povišane odškodnine za režijo in hrano v deželni bolnici. 6. Poročilo finančnega odseka o proračunu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za leto 1876. 7. Poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za leto 1874. 8. Poročilo finančnega odseka o proračunu deželo-kulturnega zaklada za leto 1876. 9. Poročilo deželnega odbora zastran zidanja nove deželne norišnice. 10. Poročilo finančnega odseka o proračunu bolničnega, porodičnega, najdenišnega in blazničnega zaklada za leto 1876. 11. Poročilo deželnega odbora zastran povikšanja penzije bivšemu učitelju Janezu Pust-u. 12. Volitev 7 odbornikov v šolski odsek.

— (Za ljubljansko gledališče.) Finančni odsek dež. zbora je dovolil brez debate za slovensko gledališče dosedanjo subvencijo. Za nemško gledališče pak 300 gld. več. Če mi proti poslednjemu nemamo nič ngovarjati, je to samo zavoljo tega, da vladna in nemškutarska stranka ne bode mogla upiti na „krivičnost“ slovenske večine.

— (Velika pevška slavnost v Sisku) bode binkoštna praznike 16. in 17. maja. Blagoslovila se bode nova zastava tamošnjega hrvatskega pevškega društva „Danica“ in ob enem bode tudi shod vseh hrvatskih pevskih društev. Te dni došlo je prijazno vabilo tudi „Sokolu“ ljubljanskemu, kateri se je pobratil s pevskimi društvi hrvatskimi o priliki otvorjenja hrvatskega vseučilišča. Nepozabljivi so dnevi gotovo vsacemu, ki se je vdeležil te slavnosti. Da bode sprejem v Sisku gotovo bratovsk, kakor je mogoč le pri Jugoslovanih, to nam pričajo prisrčne besede vabila, glaseče se: „Još nam je u ugodnoj uspomeni ono kratko vrijeme, što ga s Vami braćo Slovenci, prigodom otvorjenja hrv. sveučilišta u Zagrebu probavismo. Bila bi nam velika čast i učinili biste nam bratsku ljubav, da dolazkom Vašim doprinesete k slavi naše svečanosti na koju Vas najuljudnije pozivljemo.“ —

katere si je ravnokar še tako lično gladil preko sencev.

Na zadnje pride krojač, pritisne mu mero na tilnik, izpusti do členov in dan po tem dobi uže tisto čudno novo obleko, ki nij kiklja, ne hlače, nego je kuta, znamenje, da ima odpovedati se lepemu svetu in njegovemu napuhu. In Janez v nekakem čudnem mrazenji zleze v to novo znamenje, pokrije si visok cilindar, in tak, z mraljami v vseh udih, stoji zdaj ogoljen in osmukan, kakor prismojen škopnik s pino pokrit, sam sebi neznan in celemu svetu! Z bogom svet! z bogom! Živ misli, da je pogrnjen v mrtvaški plašč, živ je mrtev! Pa tovariš ga predrami in Janez kakor v sanjah vzdihne: „Solatium est socios habere dolorum!“ in — ndá se.

Da pa precej izvé, kaj se pravi, sluziti bogu, odkažejo mu veliko najslaboglasnejšo sobo, katero zovejo „Sibirijo,“ s to nado, da, če bo priden, prihodnje leto pride v „Kamčatko,“ tretje v „Stopljaričo“ in kot četrtoletnik tja za vodo, kjer bode časi lahko skrivaj pogledal doli na ulico, kjer mesarice prodajajo dobre gnjati in pleča in jih kupujejo mlade kuharice.

(Dalje prih.)

Deset let na gledaliških deskah.

(Črtice, spisal Josip Noll.)

II.

Kakor je bilo uže rečeno v prvem članku, se je do leta 1869. le redkokrat, in še to v poletnem času igralo na javnem gledališkem odru, in še takrat bile so slovenske manjše igre, mej njimi tudi opereta „Tičnik“, tako rekoč le priklada pri besedah in koncertih. Vseh predstav do prve redne, ves večer napolnujoče, ki je bila 10. oktobra l. 1869. bilo je 18, katera številka pa je ravno vsled sedaj vredjenih predstav do današnjega dneva narastla na 170. Prve redne predstave imele so, akoravno je bilo uže takrat nekoliko igralnih močij engažiranih se stalno plačo, in se je drugim boljim močem, ki so v vsakej igri bile potrebne, odločevala primerna nagrada za toaletne in druge stroške, vendar še bolj značaj golega diletantizma, celo na gledaliških listih nijso bila imenovana imena predstavljanih osob, in to do 8. redne predstave, pri kateri so bile igralne osebe prvokrat imenovane na gledališkem listu. Koj pri prvej teh predstav, pri igri „Inserat“ bila mi je prilika, poskusiti sladkosti vodstva. Ko je bilo vse naznanjeno in se igra nij mogla več od-

lašati, zbolel je predstavljalec ene večjih moških nalog, in treba je bilo koledovati okolo, dokler se nij iztaknil nov umetnik v nekej advokatni pisarnici, ki je svojo nalogo kljubu kratkemu času vendar prav dobro izpeljal in ostal dalj časa dobra moč. Druzi posebnih težav nij bilo v tej dobi, kajti enkrat na mesec spraviti na oder po tri manjše igre, ali kako večjo v 3 dejanjih nij bila ravno težavna naloga. Posebno odlikovale so se pevske produkcije v tej sezoni, naj omenim le opereti „Serežan“ — ki se je ponavljala — in „Kralj Vondra“, v katerih je brez vsake nagrade sodelovalo toliko pevskih močij v zborih, kakor jih poznejše sezone nij bilo več mogoče pridobiti. Novost stvari mikala je sodelujoče in občinstvo, kakor je uže to povsod navada. Predstave, ker so bile redke, bile so dobro obiskane in slovensko občinstvo sploh zadovoljno.

Veliko večja pa je bila težava prihodnjo drugo sezono, ko se je število predstav pomnožilo od ene na tri vsak mesec. Ko je bilo v prvi sezoni samo 9 predstav, bilo jih je v drugej uže 23. A vse eno šlo je še dosti dobro izpod rok, kajti veselja in požrtovalnosti bilo je dovolj na strani igralcev kakor tudi občinstva. Iz te dobe so nekatere repertoirne

„Sokol“ se bode udeležil te slavnosti „in corpore“, kar naznanjamo vsem družabnikom uže zdaj. Program te slavnosti priobčimo prihodajš.

— (Tatovje.) V Horjulu pri Vrhniki so tatovje vlomili v štacuno Marije Jereb in ukrali blaga in denarja za 104 gld. Kmetje obdolžili so te tatvine cigansko druhal, ki je skozi vas šla dohiteli jo pri Polhovem Gradcu in izročili ljubljanskemu sodu.

— (Gad.) Iz Planine na Notranjskem se nam piše: V četrtek popoldne je strupen gad Ambrožičevo Reziko, učenko prvega razreda, pri nabiranju cvetic tako hudo v prst pičil, da je bila revica v dveh urah mrtva. — Otroci! bodite pazljivi in varujte se strupenih kač.

— (Požar.) Pred kakimi tremi dnevi so pogorele v Šmihelu, brenovske fare, tri hiše. Zasmodila je baje neka baba. — Zakaj? —

Izpred porotnega sodišča.

8. aprila t. l. je bila pri c. kr. deželni sodniji v Ljubljani glavna obravnava proti Tomažu Iglju, 18 let staremu hlapcu iz Rafolij zaradi hudodelstva uboja po §. 140 k. p.

Iz zatoženega spisa povzamemo: Proti večernem mraku 3. febr. t. l. gre polgrun-tarski sin Primož Petek mimo hiše Tomaža Breznika sploh Martinčeka iz Rafolij, iztrga debel kol iz ograje in pozove potem pred omenjeno hišo stoječega hišnega hlapca Tomaža Iglja na boj, z besedami: „Gori pojdi, smrkovec.“ Tomaž Iglj se na te besede precej oboroži z 2½' dolgim in 2—3" debelim polenom, gre za Primožem Petekom katerega blizo Breznikovega hleva doide. Primož Petek udari za njim prišedšega Tomaža Iglja s polenom enkrat po rami, kateri mu na ravno tak način z ograjnim kolom udarec vrne. Oba se potem sprimeta, na tla vržeta, kjer se nekaj trenutkov valjata; pri tej priložnosti je Primož Petek svojega nasprotnika v obrazu razpraskal in ga v kazalec desne roke vgriznil.

Tomaž Iglj potem vstane, pobere s soboj prineseno poleno, s katerim močno tolče na glavo na tleh ležečega Primoža Peteka tako, da zadnji brez kake zavesti na tleh obleži. Akoravno je Primož Petek svojega nasprotnika precej po prvem udarcu milosti prosil s besedami: „Tomaž pusti me, imam uže dosti,“ je zatoženec le še po njegovi glavi tolkel in stoprv nehal, ko je zraven prišedša priča Luka Breznik braniti hotel. Primož Petek je bil potem v očetovo hišo prenešen, kjer je drugi dan, 4. febr. proti ½ 7 uri zvečer umrl, brez da bi bil do zavesti prišel.

Obtoženec Tomaž Iglj taji, rekoč: da je imenovani večer tako pijan bil, da se še spominjati ne more, če je isti večer Primoža Peteka videl, še manj pa, da bi se bil z njim tepel, ter mu je stoprv drugo jutro njegov gospodar povedal, da je Primoža Peteka ubil. Priče pa, katere so zaslišane bile, so izpovedale, da je bil zatoženec sicer malo vinjen, a nikakor ne tako pijan, da bi ne vedel, kaj dela. Porotnikom sta se stavila 2 vprašanja: 1. glavno vprašanje zaradi hudodelstva uboja; 2. dostavno vprašanje o nezavesti obtoženca zaradi pijanosti, kateri so glavno vprašanje enoglasno potrdili, dostavno enoglasno zanikali.

Vsled tega izreka je bil Tomaž Iglj obsojen na 4 leta težke ječe, poostreno z enim postom vsak mesec in 3. febr. vsakega leta s samotnim zaporom v temuici na golih deskah.

Razne vesti.

* (Vihar.) Kakor je pri nas te dni bila burja in velik hlad, tako se tudi od drugod poroča enako. Pri Trstu, Pulji, v Istri, Dalmaciji so bili te dni hudi viharji. Na gorenjem Štajerskem je 14. aprila močno sneg šel in je vse pomrznilo.

* (Velikanski kanon.) V Woolvichskej fabriki na Angleškem so te dni vlili velikanski kanon, ki tehtal 760 centov. Za en strel se je potrebovalo 150 funtov smodnika, ter so izstrelili 800 funtov težko kuglo, ki je v enej sekundi preletela 1506 korakov.

igre, ki vsako leto polnijo gledališče na pr.: „Jamska Jvanka“, „Mlinar in njegova hči“, „Čevljar-baron“, „Lumpaci-Vagabund“ in mnogo manjših priljubljenih iger. Iz tega, da je sodelovalo v tej sezoni 68 oseb in sicer 22 ženskih in 46 moških, je razvidno, da so se predstavljale moči še primerno lahko dobivale, treba je bilo le iskati jih, in če drugače nij šlo, po dva ali trikrat naprositi — pa je šlo. Posebnih dogodeb iz te sezone, akoravno je bila jako živahna, nij omeniti, vladal je še vseskozi domorodni iskreni duh, kakor je pri diletantih navaden, akoravno je bilo uže 6 igralnih močij engažiranih sé stalno mesečno plačo in je le še dvajset od gori navedenih — večjidel od zboru — sodelovalo brez nagrade.

Tretja sezona, v kateri se je igralo štirikrat na mesec in je bilo 25 predstav, dobila je uže malo bolj gledališki značaj. Kakor so predstave postajale bolj redne, zmanjševalo se je število igralnih močij, tako, da je v tej sezoni igralo uže 16 oseb manj, nego v pretekli. Sé stalno plačo je bilo engažiranih 10 in le deset še jih je sodelovalo brez nagrade. Vendar so se predstavljale marsikateri prav dobre igre, ki so še vedno priljubljene na pr.: „Jurčkove prikazni“, „Štepan Šubič“, „Umetnost in narava“, „Zapravljivec“, posebno ope-

reta se je dobro gojila in celo komična opera „Selskibrivec“ spravila na oder z dobrim vspehom, po konci sezone pa izvirna opereta „Gorenjski slavček“. Razen mnogih, iz nepopolnega organizma celega aparata izvirajočih sitnostij, prošelj in koledovanj za prevzemanje kake naloge, pokazalo se je v tej sezoni, kako težko je ravnati s tacim aparatom. Dogodba od dne 2. februarja 1872 — o kateri nečem dalje govoriti, ker je uže pozabljena in pobotana — mi ostane v živem spominu, kakor sploh mesec februar tega leta, ki mi je bil še enkrat osodepolen, ravno pred prvim „Zapravljivcem“, katerega tudi ne bom pozabil tako hitro.

Do svojega dosedanjega vrhunca, čez katerega se še nij popelo dosedaj dramatično društvo, prišlo je v četrti sezoni, kakor je bilo uže rečeno. Slovenskih predstav bilo je 34, in iz te dobe izvira mnogo dobrih in resnih igrokazov slovenskega repertoira na pr.: „Na Osojah“, „Marie-Jeane“, „Edda“, „Požigalčeva hči“. Od operet naj omenim: „Izbujeni lev“, „Vino, ženske, petje“, in mnogo dobrih repriz. Igralnih močij je bilo zopet nekoliko več ko prej, sodelovalo jih je 63 pri predstavah, a le pet brez nagrade.

Peta sezona pa je bila nesrečna iz uže

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalc in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalc.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij nogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bijovalo, kar vsa zdravila

zadnjič navedenih uzrokov. Od leta do leta rastoče zahteve nekaterih potrebnih igralnih močij, v nikakem primerji stoječe z našimi razmerami, pripomogle so tudi še poleg vsega družega, in deficit 1600 gld. je bil konec vsega tega. Akoravno so se nekatere dobre igre iz te dobe vstavile v slovenski repertoar na pr.: „Star korporal“, „Trdoglavec“, „Znamenja ljubezni“, „Hiša slabega glasú“, „Zblaznela je“, „Doktor Robin“, „Godčeve pesni“, bila je velika apatija nastopila mej slovenskim občinstvom, ki se — po mojem skromnem mnenji — pri tako malem številu slovenskih predstav ne da opravičiti. Hvala bogu, da se je letošnja sezona ta stvar zdatno poboljšala, da bode mogoče uže zdaj začeti skrbeti za prihodnjo sezono, ter zopet osnovati tako potrebni podporni komitet za vzdrževanje dobrih in potrebnih igralnih močij in osnovo šole za odgojo novih igralnih močij in daljno, posebno muzikalno izobraževanje nekaterih dosedanjih. Tudi iz ravno pretekle sezone zabilježiti so nekatere boljše nove igre, ki utegnejo ostati na slovenskem repertoaru n. pr. „Igralka“, „Trnje in lovor“, „Zakleti princ“, „Gospoda Kodelja pridige“, „Denar“, „Bisernica“ in „Razbojnik“.

(Dalje prih.)

nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalessiere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespah, treslci na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučenem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaidejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespah in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalessiere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. Revalessiere-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalessiere-Chocolatee v prsih a v ploščicah na 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gold., na 288 tas 20 gold., — na 576 tas 36 gold. Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8. v Ljubljani.

Mehr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnacher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru A. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovcih pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh ostalih pri dobrih lekarjih in apotekarskih trgovcih; odi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah kakor tudi po povzetjih.

Tužba.

16. aprila:

Avropa: Kern iz Dunaja. — Milač iz Zagorja. — Turk iz Gorjanskega.

Pri stonu: Lunaček iz Dolenjskega. — Majtinger, Koziček, Rener iz Nov. mesta. — Do. ničar iz Drage.

Pri Malici: Macel, Just, Arenberg iz Dunaja, — Ričel iz Gradca. — Skarja iz Kranja.

LUNDJSKA TORZA 17. aprila

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	65	kr
Enotni drž. dolg v srebru	74	75	"
1860 drž. posojilo	111	60	"
Akcije narodne banke	958	—	"
Kreditne akcije	234	50	"
London	111	30	"
Napol.	8	88 1/2	"
C. k. cekini	5	24	"
Srebro	103	50	"

Pozor!

V nekem trgu na slovenskem Štajerskem, kjer je ob enem tudi večja božja pot, odda se na najpripravišem mestu stoječa hiša s I. nadstropjem in velikimi prostori, ki so pripravi za vsako kupčijo, in kjer je dobro stoječa štacuna z mešanim blagom po ceni v najem in z dotičnim gospodarstvom ali tudi brez tega.

Natančneje pri H. V. Tansiču v Šmartnem pri Jelšah (Erlachstein) na Štajerskem. (109—2)

Praktikant,

ki se je izšolal na nižji gimnaziji, sprejme se v neko tukajšnjo lekarno. (99—3)

Natančneje se izve v: „Annoncen-Bureau“ v Ljubljani (Fürstehof št. 206.)

Mojster

se takoj sprejme za neko malo dratarijo. Le-ta mora poleg zadostljivega znanja v svojej stroki, biti vrhu tega še priden in resno delaven; dalje mora dobro izurjen biti v dratovnici ali skoblji po avstrijskem vzoru. Žetleki je tudi še znanje slovenskega jezika.

Ponudbe sprejema: (115—3)

J. B. Silbernagl & Comp. v Celovcu.

J. M. Pajkova tiskarna v Mariboru

vabi na naročbo in predplato na

„Vestnik“

(v starej obliki),

znanstveno prilogo „Zora“. Tudi nenaročniki „Zore“ lahko naročujejo. Iziti ima letos 8 števil, „Vestnika“, cena gld. 1.20. Pridobili smo jako lepih rokopisov in izvrstnih pripomočnikov. Ako bode dovolj naročnikov, izide 1. list 1. maja, ali najkasneje 15. maja. Naročnina se pošilja gori imenovanj tiskarni. Naprej!

Lekarna pri „Marija pomagaj“ v Gradcu, Lendplatz.

Brahorov eter, dokazano in zanesljivo učinkujoče sredstvo zoper brahor ali krof, 1 flacon 50 kr.; tucat 4 gld. 50 kr.

Davidov čaj za prsne bolečine, 1 paket 15 kr.; 1 tucat 1 gld. 80 kr.

Dr. Stigerjeva otroška mast, 1 kos 18 kr.

Sajdlceev pulver, 1 škatlja 80 kr.

Dr. Daimerev pulver za kašelj, 1 škatlja 20 kr.

Fijakarski pulver, 1 škatlja 20 kr.

Nahodna voda zoper zobne bolečine, 1 flacon 20 kr. in 50 kr.

Pravo ribje olje, frišno napolnjeno, 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilni čaj, dalje zoper trganje in prehlajenje, 1 paket 45 kr.

Prave c. p. kri čistilne kroglice, 1 škatlja 21 kr.; 6 škatelj vkup 1 gld. 5 kr.

Kri čistilne kroglice (prej) univerzalne kroglice imenovane, 1 škatlja 30 kr.; vkup 8 škatelj 1 gld. 80 kr.

Pri večjem nakupu vse ceneje.

Vedno prava in čvrsta zaloga v

lekarni „Marija pomagaj“ Edvarda Riedla, Lendplatz v Gradcu.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Skladišče

dunajske tiskarske tovarne katuna.

Dovoljujemo si sledeči najceneji tovarniški cenik za sezono 1875 uljudno predložiti. Svoje izdelke razločujemo v dve vrste, ter smo porok za dobroto robe in zagotavljam, da se vsako naročilo tako točno izvrši, kakor bi si naročnik sam izbral. Na zahtevasje pošljemo na ogled obširni cenik. Priporočevaje najtopleje naše podvzetje, ostajamo in se znamenjamo s odličnim spoštovanjem

vodstvo prodajalnice.

(51—8)

Cenik.

Vatli, roba.	I. četrt.	II. četrt.	Roba na kose od 30 + 50 ali 54 vatlov.	I. četrt.	II. četrt.
Vlastni izdelek v perkalinu in platna za srajce, vatel po gold.	—25	—20	3/4 30 vatlovega platna od prediva, kos po gold.	8.—	7.—
Kosmonoški izdelki v perkalinu, kretonu in platnu za srajce, vatel po gold.	—30	—25	3/8 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	8.—	7.—
Neunkirchenski izdelki batista in jaconeta, vatel po gold.	—30	—25	3/4 30vatlov. pranega platna za mizne prte, kos po gold.	10.—	9.—
Francozki izdelki jaconeta in mouselina, vatel po gold.	—40	—35	3/4 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.	12.—	11.—
Giroflé-Girofla, najnovejša roba za plesno in letno obleko, vatel po gold.	—45	—40	3/4 50vatlovega nizozemskega platna, kos po gold.	14.—	12.—
Turški creton za spalne haljine najnovejšega kroja in vrste, vatel po gold.	—30	—	3/4 50vatlovega beliškega platna, kos po gold.	16.—	15.—
Percail za meblje vsake barve in dessin, vatel po gold.	—35	—30	3/4 50vatlov. irskega platna, kos po gold.	25.—	20.—
Izbran francoski brilantin, vatel po gold.	—35	—30	3/8 rumburškega platna (samo May in Hilde) 6 vrst, gld. 30—40—50—60—70 kos po 24 vatlov.		
Beli in gladki brilantin, vatel po gold.	—35	—30	Roba na tucate.		
Belo in ogledno tkanje za životke, vatel po gold.	—30	—25	Žepni robei za deca z slikami ali pisanimi okraji, tucat po gold.	1.—	85.—
Kosmonoška koža za damsko in otroško obleko, vatel po gold.	—45	—40	Žepni robei za dekleta z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	1. 5	95.—
Angleška platnena roba za domačo obleko, vatel po gold.	—30	—	Žepni robei za gospé, od batista ali jaconeta z pisanimi okraji, tucat po gold.	1.60	1.30
Beli chiffon, chirting in domače platno, vatel po gold.	—25	—20	Žepni robei za gospode, z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.	3.—	2.50
Chiffon ali percail za srajce, vatel po gold.	—35	—30	Rumburški platneni robei, tucat po gold.	3.—	2.—
Beli damastni gradi in beli ali rumeni nanking, vatel po gold.	—30	—25	Irski platneni robei, 5 vrst, gold. 4, 5, 6, 7, 8 tucat.		
Brisače ročne od jaguarda ali damasta, vatel po gold.	—30	—25	Vlastni izdelki, robei od katuna za glavo, tucat po gold.	2.50	2.—
Črni orlean, vatel po gold.	—50	—40	Kosmonoški izdelki od katuna ali batista robei za glavo, tucat po gold.	3.80	3.20
Črni luster, vatel po gold.	—70	—60	Foulard robei za glavo, tucat po gold.	3.50	3.—
Črni svileni lustrin, vatel po gold.	1.20	1.—	Kosmonoški foulard žepni robei za gospode, tucat po gold.	4.—	3.—
3/4 angl. rips za obleko ali dolmane, vatel po gold.	1.60	1.30	Vlastni izdelek, žepni robei za gospode, tucat po gold.	3.—	2.50
Roba za obleko, gladkih ali koženih barv, vatel po gold.	—40	—30	Platnene servijete od jaguarda, tucat po gold.	4.—	3.—
Posamezni predmeti robe.			Platnene servijete od damasta, tucat po gold.	6.—	5.—
Rumburške platnene rjuhe brez šiva, 2 1/4 vatlov široke, 3 vatlje dolge, kos po gold.	4.—	3.—	Platnene brisače ročne od jaguarda, tucat po gold.	5.—	4.—
Barvani mizni prtji h kavi raznobarvani, kos po gold.	—80	—	Platnene brisače ročne od damasta, tucat po gold.	7.—	6.—
1 pokrivač od piqueta za deca, bele ali pisane barve, kos po gold.	1.30	1.10	Servijete za desert, bele ali pisane, v damastu, tucat po gold.	3.50	2.50
Ena garnitura pokrivač za postelje in piqueta barvanega, 2 kosa po gold.	6.—	5.—	Turške hagabug ročne brisače, tucat po gold.	4.—	3.—
Mizni prtji od platnenega damasta.	3/4 10/4 21/4 18/4				
gold. 3, 3.50, 4.50, 6.50					
Čisto lanene			Garniture, bele ali barvane v jaguardu, za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob, gl. 5, gl. 10, gl. 15, gl. 20.		
			Garniture, bele ali pisane v damastu, za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob, gl. 6, gl. 12, gl. 18, gl. 24.		

Pošilja se proti povzetji, zaboji se plačajo, ter prosimo, da se na firmo in številko dobro pazi, da neprevarijo dugi nepovoljeni in krivični prodajalci.

Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna,

mesto, Ruprechtsplatz, št. 3, le št. 3,

zadaj za Ruprechtovo cerkvijo, naproti vhodu v zakristijo.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.